

ORNATISSIMO VIRO,

ILLUSTRI PROGENIE NATO,

Politicis socialibusque virtutibus decorato.

Sua in litteras propensione clarissimo,

Maxima in pauperes misericordia eximio,

Societatis Economicae Amicorum Patriae

In Insula Nivaria

Socio dignissimo

D. D. JOSEPHO LLARENA ET MESA

BARNABAS GARCIA ET CASTILLA

Sollicitudine sua

In Seminario Conciliari Canariensi

Alumnus

Memor beneficiorum omnium

Quibus Patriam suam ipsumque beavit

HAS THEOLOGICAS THESES

Primitias studiorum suorum

Venerandus

Dedicat consecratque

**Nacto Permissu: Lacuna Nivariensi: apud Michaëlem
Angelum Bazzanti, Regalis Societatis Typographum;**

ORNATISSIMO VIRO,

ILLUSTRI PROGENIE NATO,

Politicis sociisque virtutibus decorato,

Sua in literas propeusioe clarissimo,

Maxima in pauperes misericordia eximio,

Societatis Economicae Americanae Patriae

In laude Nivariis

Socio dignissimo

D. D. JOSEPHO LLARRENA ET MESA

BARRANCO, GARCIA ET CASTILLA

Sollicitudine sua

In Seminario Conciliaris Cantabrigiae

Alumnus

Mentor beneficentia optima

Quibus Patriam suam ipsiusque benevit

HAS THEOLOGICAS THESAS

Primitias studiorum suorum

Venerandus

Dedicas consecratque

Nacio Terrasii: Lachua Nivariensi: apud Michasien

Angelam Barrandi, Regalia Societatis Typographum

A majorum nostrorum ducta temporibus consuetudo
 invaluit, ut cum lucubrationes aliquae typis sint excuden-
 dae, alicujus viri nomine obiectae prodeant, qui aliqua
 apud nos celebritate claruerit, Patriaeque proceribus suis
 recte factis adscriptus appareat. Itaque cum mihi theses
 istas defendere commissum est, eas statim tuo nomini ins-
 cribere cogitavi. Nam licet id, ut mihi maxime notum
 est, tua animi moderatio refugiat, plurima tamen qui-
 bus tibi obstringor efficiunt, ut si alium tibi in hac parte
 anteponerem, omnium quidem hominum ingrattissimus re-
 putarer. Nam ut omittam cetera quae te simul cunctis
 amabilem reddunt, naturalem nempe tuam in litteras pro-
 pensionem, tuam in pauperum miseriis sublevandis pie-
 tatem eximiam, quorum ego ipse oculatus sum testis;
 ut beneficia omnia quibus populares meos diu beasti pe-
 nitus obliviscar; ut missa, inquam, haec faciam plura-
 que ejusmodi, quae te magnopere extollunt; quae in me
 ipsum praecipua officia contulisti, jam de me id jure quasi
 tuo obligationis exigunt et imponunt. Tu namque me
 vel à teneris ut ita dicam, unguibus, pie è matris sinu
 abreptum, apud te benevolus adsportasti, meque le-
 gendi et scribendi arte docendum curasti; tu deinde ut
 aliqua latini idiomatis rudimenta imbiberem tuis hortatio-

aibus, tuis documentis, et curis, non Patris sollicitudini
 cedens viribus semper integris procurasti; tu me Chris-
 tianae Religionis documenta per te ipsum docuisti, atque
 in Sacro Confirmationis Sacramento sponsorem te pro me
 ac vadem praestitisti; tu demum ut inceptum opus ab-
 solveres apud Parentem, ut me aliis scientiis imbuendum
 in hoc Collegium miteret, auctor et hortator fuisti. Ac-
 cedit quod ille, sub cuius auspiciis Thesium istarum de-
 fensionem aggredior, tibi ipsi quod commodi habet, et
 locum ipsum quem nunc in Seminario occupat omne tibi
 acceptum refert; cumque ab illo quidquid philosophicè
 scio, didicerim, illud à te quodammodo didicisse confi-
 teor. Quae cum ita sint non tan aliquem ingenii mei
 fructum tibi offerendum me habere praesumo, quam tuae
 animi bonitati vectigal jure merito debitum, afferro per-
 solvendum. Quod cum natura sit tenue ne tibi hac ratio-
 ne displiceat, necessum est, ut prudentissime timeam.
 Illud itaque veluti ab homine allatum, suscipias obse-
 cro, qui cum ut maxime enitatur, semper omnino sol-
 vendo sit impar, sua tamen animi gratitudine nemini vel
 facile cedat.

VALE

THESES PHILOSOPHICÆ

I.

Inter humanas disciplinas, quas scientias dicere solemus quibusque homines imbui solent, nulla germanâ Logicâ prior habenda est, et utilior. Ejus namque finis est, et scopus, ut mentem ab erroribus purget, eamque in veritatis investigatione dirigat; Ad quod mentis operationes perceptionem scilicet, judicium, ratiocinationem, et methodum contemplatur, deque iis recte efficiendis regulas tradit.

II.

Quamvis multi post Malebranchiùm Philosophi aliud ideam, aliud perceptionem appellant; nos tamen percep-

tionis et ideae nomina promiscue accipimus, eamque in mera alicujus objecti representatione sitam esse defendimus. Hinc est, quod nihilum non possit esse objectum ideae, nec consequenter impossibile ut possibile percipi.

III.

Jam circa perceptiones suas, varias mens functiones exercet; quas inter numeratur abstractio, seu facultas quaedam objecti proprietates, aliis semotis, expendendi unde pendent ideae universales; nam nulla dantur revera universalis seu à parte rei, ut loquuntur Scholastici, sed merae sunt mentis abstractiones.

IV.

Judicium, quod altera est mentis functio interius consideratum actus

est simplicissimus in affirmatione vel negatione consistens, atque ad voluntatem potius quam ad intellectum pertinens, licet recentiores sint et antiqui quibus opinio ista displiceat.

V.

Cum autem judicare assentire sit vel dissentire, à mente fieri non potest nisi rationes aliquas habeat propter quae assentiatur potius quam dissentiat, quaeque à Philosophis iudicii motiva appellantur. Et licet motiva haec metaphysicam, physicam, aut moralem certitudinem pariant nulla tamen est altera major.

VI.

Motiva inter ista à Philosophis recensita locum tenet Sensus intimus seu conscientia quae motivum est meta-

physice certum primaque veritatis regula respectu iudiciorum quae feruntur de rebus prout se habent in ordine ad nos. Et Evidentia, quae etiam motivum est metaphysice certum respectu iudiciorum quae de rebus in ordine ad se feruntur, et ita per se est veritatis regula, ut suam certitudinem à Dei veracitate non mutuetur.

VII.

Sensuum etiam testimonium si sit rationi consentiens, constans, et uniforme efficax pariter est veritatis argumentum. Cumque haec adsint omnia dum nos corpora generatim existere docent fallitur Berkelejus, cum ea existere negat, fallitur etiam Malebranchius cum nos ad revelationem necessario provocat; corporum namque existentia sola sensum relatione meridiana luce fit clarior.

VIII.

Enim vero cum singuli homines omnibus et locis, et temporibus praesentes esse nequeant, et aliunde sensus non omnia referant, sepe saepius necesse est, ad aliorum testimonium confugere. Itaque de factis coevis, ac etiam de naturalibus, et supernaturalibus jam diu praeteritis ex hominum testimonio nobis certo constare poterit: Unde dubium generale effectivum tam de factis historicis quam de aliis veluti Montagne Charron, Bayle aliorumque Pirrhoneorum, et Acatalepticorum delirium prorsus rejicimus; minime vero prudentem dubitandi Cartesii methodum.

IX.

Logico-Critices regulis instructus sic et adjutus animus, jam ad omnia Uni-

versi entia oculorum aciem intendere, eaque generatim contemplare facilius poterit: Haec autem contemplatio à Philosophis Ontologia vocatur: Prius autem quod sese menti considerandum offert entium possibilitas est, nihil quippe à nobis percipi potest, ni prius possibile concipiatur. In quo autem haec possibilitas sit, non constans est, et unanimes Philosophorum sententia: Nos vero contra Cartesianos asserimus non ab omnipotentia et libera Dei voluntate pendere, sed ab ipsa attributorum inter se consensione.

X.

Nec tamen inde concludas nos orbis universi Conditoris, rerumque omnium principii titulum ipsi Deo denegare: Nam contra Academicos, Epicureos, Spinosistas Immaterialistas et Atheos, vel sola ratione demonstramus

existere Ens supremum, à quo pende-
at et regatur orbis universus.

XI.

Quamvis unicum Deum esse natura-
lis ratio declaret, splendidam tamen
hanc veritatem non pauci impugnarunt,
ut Gentiles, qui in Diis multiplicandis
vehementer insanierunt, et inter Chris-
tianos Manichaei qui duo finxerunt re-
rum principia aeterna boni alterum, et
alterum mali causam. Contra quos uni-
cum tantum Deum esse aeternum sim-
plicissimum sub eoque summe bono ac
perfecto malum cujusque generis con-
sistere posse defendimus.

XII.

Ab isto igitur unico et vero Princi-
pio mens humana creatur, et quidem
probabilius, cum corpus cui destinatur
suis organis est instructum, quae parti-

cula non est Divinae substantiae, nec animae cujusdam mundanae, nec oritur ex traduce, ut quidam inepte judicarunt.

XIII.

Ad hæc mentem istam omnino simplicem esse omnisque materiae expertem et cum ab intrinseco tum ab extrinseco immortalem similiter propugnamus.

XIV.

Praeterea claram atque distinctam ideam mentis nostrae habemus et proinde essentialiter ac perpetuo cogitare probabilius asserimus, quamvis Lockiani Philosophi contrarium teneant.

QUas defendendas suscipit, ei opem ferente D. D. Josepho Cabeza, et Mora publico Philosophiae Professore, in Generali Aula Seminaris Conciliaris Canariensis die 18. Mensis Julij anni Domini 1798.